

26 § va-lagen

Den omständigheten att det krävts längre servisledning än normalt för att ansluta en fastighet har i visst fall inte ansetts innebära sådana speciella omständigheter som krävs för att ta ut en tilläggsavgift på servisavgiften som baseras på faktisk kostnad.

E.G. äger fastigheten P 4, som ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning. Fastigheten är obebyggd. E.G. köpte fastigheten på exekutiv auktion år 1992. Inför försäljningen lämnades uppgift från kommunen till värderingsman vid kronofogdemyndigheten att den allmänna va-anläggningen var framdragen till fastighetsgränsen och att förbindelsepunkt var upprättad. Det visade sig dock vara felaktiga upplysningar. I skrivelser till kommunen, Tekniska kontoret, begärde E.G. utbyggnad av servisledning till tomtgränsen för P 4 i enlighet med beslut av Lantmäterimyndigheten. I den senare skrivelsen har han angivit att kostnaden för servisen, 18 600 kr, skall påföras honom. Kommunen har därefter dragit fram servisledningar till P 4 i enlighet med Lantmäterimyndighetens beslut. Arbetet var slutfört sommaren 2002.

I Oskarshamns kommuns va-taxa stadgas enligt 5 § 2 mom följande:

Servisavgift enligt mom 1 a förutsätter att servisledning av va-verket utförts fram till förbindelsepunkt för fastighet i samband med utförande av ledning i gata, väg e.d. I andra fall påförs fastighetsägaren för täckning av den merkostnad för servsens utförande, som uppkommer till följd av att den utförts senare på grund av fastighetsägarens önskemål eller åtgärd eller nybildning av fastighet, utöver servisavgiften ett belopp motsvarande 100 % av denna avgift. Beloppet avrundas till närmaste hundratal kronor.

Vidare stadgas följande i 10 §:

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna anläggningsavgift enligt 5 – 8 §§ eller tilläggsavgift enligt 5 § mom 5 och 6 § mom 5 enligt ovan angivna grunder eller är, på grund av bebyggelsens lokalisering, terräng- eller markförhållandena eller andra omständigheter, kostnaden för att bereda fastigheten möjlighet att bruka anläggningen avsevärt högre eller lägre än för fastigheter inom verksamhetsområdet i allmänhet, äger tekniska kontoret enligt 28 § va-lagen träffa avtal om anläggningsavgiftens storlek. Erfordras för den allmänna anläggningen särskilda anordningar vid anslutning av fastighet (t.ex. pumpanläggningar) eller djupare förläggning av va-ledningar, äger tekniska kontoret således enligt ovan angivet lagrum träffa avtal om ersättning utöver ovan angivna anläggningsavgifter.

Kommunen yrkade att E.G. skulle förpliktas att betala anläggningsavgift inklusive tillägg för servisavgift för P4 om 83 249 kr jämte ränta.

E.G. bestred yrkandena men vitsordade beräkningen av anläggningsavgiften som riktig i och för sig.

Kommunen anförde i huvudsak följande till stöd för sitt yrkande. Under rättelse om att förbindelsepunkt var upprättad skickades till E.G. den 22 augusti 2002. Han är skyldig att utöver anläggningsavgiften betala en tilläggsavgift om 18 100 kr med anledning av att det krävdes extra långa servisledningar för att ansluta fastigheten. Om ledningarna hade kunnat dras enligt den ursprungli-

ga planen hade det i stället utgått en tilläggskostnad om 20 000 kr.

E.G. anförde i fråga om servisavgiften: - Vad beträffar brevet till tekniska kontoret daterat 2002-05-06 vari han begär servisutbyggnaden till tomtgräns och att han skall debiteras 18 600 kr för detta så tillkom detta under hot och tvång.

I kompletteringar uppgav kommunen att tilläggsavgiften debiterats enligt 10 § i kommunen va-taxa. Avgifterna i 5 § mom 1 a i taxan avser en normalservislängd omfattande en gatubredd (ca 5 – 8 meter). Den servisledning som nu utförts till fastigheten P 4 är ca 18 meter och beräknades kosta ca 25 000 kr (1 390 kr/m enligt KP-Fakta-97). Tilläggsavgiften har beräknats till 18 100 kr ($25\,000 : 18\text{ m} \times 13\text{ m} = 18\,055\text{ kr}$), dvs. avser den delen av servisledningen som överstiger en normal servisledning om 5 meter.

Va-nämnden yttrade:

När det gäller anläggningsavgiften har E.G. ifrågasatt denna endast såvitt avser påförd tilläggsavgift som slutligt bestämts till 18 100 kr för den extra långa servisanslutningen. Den påförda anläggningsavgiften i övrigt, 65 149 kr är inte tvistig i och för sig och han är därför skyldig att betala denna till kommunen.

Vad gäller den extra serviskostnaden gör Va-nämnden följande bedömning.

Normalt sker avgiftsfördelningen mellan fastigheterna inom va-kollektivet efter den huvudsakliga nytta som varje fastighet har av anläggningen och med bortseende från huvudmannens kostnader för att förse fastigheten med vatten och avlopp. I undantagsfall kan huvudmannen träffa särskilt avtal beträffande anläggningsavgiften med en fastighetsägare eller grupp av fastighetsägare om taxans reglering i ett speciellt fall inte framstår som skälig eller om kostnaderna för att förse fastigheten med vatten och avlopp beaktansvärt avviker från vad som krävs jämfört med va-kollektivet i övrigt. Reglerna härom framgår av va-lagens 26 §. I kommunens va-taxa behandlas sådana situationer i 10 §. Där anges emellertid att i fallet av kostnadsavvikelse denna måste vara avsevärd för att anläggningsavgiften skall kunna avtalas särskilt.

Kommunen har påfört E.G. en tilläggsavgift om 18 100 kr baserad på den beräknade faktiska kostnaden för att anlägga en servisledning till hans fastighet och därvid hänvisat till § 10 i va-taxan. Grunden för detta är att servisledningens längd enligt kommunens beräkningar överstiger den längd som normalt erfordras för att ansluta en fastighet till den allmänna anläggningen. Kommunen har angett att det normalt krävs 5-8 m ledning medan det i detta fall åtgått 18 m ledning. Den debiterade tilläggsavgiften baseras på en ledningskostnad per meter om 1 390 kr och att 18 m ledning reducerats med ”normallängden” 5 m.

I 13 § va-lagen regleras frågan om förbindelsepunktens placering. Denna punkt skall, om inte särskilda skäl föranleder till annat, vara belägen i fastighetens omedelbara närhet. Bestämmelsen innebär således i normalfallet en skyldighet för huvudmannen att framdraga ledningar för vatten och avlopp till tomtgräns med tillämpning av ordinarie anläggningstaxa. Kommunen har i detta fall slut-

ligen förlagt förbindelsepunkten i tomtgräns till P 4. Kommunen har bevisbördan för att sådana speciella omständigheter föreligger att huvudmannen, med beaktande av reglerna om avgiftsfördelningen, skulle ha rätt att ta ut den extra avgiften baserad på faktisk kostnad för ledningarna. Va-nämnden konstaterar att fastigheten är belägen i ett tätbebyggt område och angränsar gatumark. Kommunen har inte förmått visa att ledningslängden är nödvändig på grund av förhållanden hänförliga till fastigheten och inte i stället en följd av hur kommunen valt att utföra den allmänna va-anläggningen. Härtill kommer att vad som är normal ledningslängd i detta sammanhang uppenbarligen kan variera beroende på bl.a. gatubredd. Enligt va-taxan (§5 mom 2) skulle vidare avgiften för "normallång" servisledning vilken, liksom ledningarna till P 4, utförs efter att ledningarna i övrigt utförts, i visst fall uppgå till dubbla normala servisavgiften. En sådan ledningsdragning skulle i detta fall betytt en taxeenlig servisavgift för ren- och spillvatten på 19 400 kr (4x4 850). Den nu nämnda bestämmelsen i va-taxan är visserligen inte åberopad som grund för avgiftsuttaget. Den visar emellertid att den beräknade kostnaden för ledningsdragningen till P 4 inte så väsentligt överstiger den taxeenliga avgiften i en situation när ledningar måste läggas senare än övriga ledningsarbeten, att den särskilda regleringen i va-taxans 10 § är tillämplig.

Vid denna bedömning skall E.G. förpliktas betala anläggningsavgift med 65 149 kr jämte ränta.

Va-nämnden biföll kommunens talan på så sätt att E.G. förpliktas att till kommunen betala 65 149 kr jämte ränta.

Beslut 2005-01-25 BVa 2

Mål nr Va 54/03